

Ministerstvo gospodarstva Slovenske republike

Pojem Gospodárska jednotka

ÚVOD

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien plynu a elektriny (ďalej len „výzva“) umožňuje podnikateľom získať dotáciu na oprávnené náklady, špecifikované vo výzve.

Pomoc podľa tejto výzvy predstavuje štátnu pomoc poskytovanú podľa oddielu 2.1 Dočasného krízového rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (ďalej len „dočasný rámec“). **Výzva, ako aj dočasný rámec stanovuje maximálnu výšku pomoci, ktorú môže podnik získať v závislosti od odvetví, v ktorých pôsobí a na činnosti, na ktoré sa táto pomoc poskytuje.**

Pojem podnik v pravidlách štátnej pomoci je širší ako je bežne vnímaný v hospodárskej praxi Slovenskej republiky. Zatiaľ čo v hospodárskej praxi Slovenskej republiky predstavuje pojem podnik spravidla právny subjekt (t.j. subjekt s jedným IČO), v pravidlách štátnej pomoci predstavuje pojem podnik hospodársku jednotku. Cieľom tohto dokumentu je bližšie vysvetliť, čo je to hospodárska jednotka a pomôcť tak žiadateľom správne predložiť žiadosť o poskytnutie dotácie na pokrytie dodatočných nákladov v dôsledku zvýšenia cien plynu a elektriny.

DEFINÍCIE

Definície uvedené v tabuľke nižšie sú definície používané pri uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci. V ďalšom texte sa tieto pojmy používajú vo význame, ktorý je uvedený v tejto tabuľke. Na rozlíšenie podniku ako právneho subjektu sa v takýchto prípadoch v ďalšom texte používa pojem „spoločnosť“, pričom tento pojem sa používa nezávisle na právnej forme (zahŕňa napr. obchodné spoločnosti, družstvá, neziskové organizácie, fyzické osoby–podnikateľov).

Pojem	Definícia
Podnik	subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právny status, spôsob financovania a bez ohľadu na jeho veľkosť ¹
Hospodárska činnosť	každá činnosť spočívajúca v ponuke tovarov a/alebo služieb na trhu
Hospodárska jednotka	viaceré oddelené právne subjekty možno na účely uplatnenia pravidiel štátnej pomoci pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik. Súdny dvor v tejto súvislosti považuje za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení ²

¹ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 107.

² Rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisija, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 112.

FYZICKÁ OSOBA AKO PODNIK

Asi najzásadnejší rozdiel vo vnímaní podniku medzi hospodárskou praxou Slovenskej republiky a pravidlami štátnej pomoci je v pohľade na fyzickú osobu.

Fyzické osoby – podnikatelia

Vychádzajúc z ust. § 2 ods. 2 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) sa za podnikateľa v podmienkach Slovenskej republiky fyzická osoba:

- a) ak podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- b) ak podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- c) ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

V súlade so zavedenými definíciami sa potom tieto fyzické osoby považujú za podniky.

Ostatné fyzické osoby

V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ v o veci C-222/04 Cassa di Risparmio di Firenze sa **subjekt, ktorý drží kontrolné podiely v spoločnosti, a ktorý skutočne priamo alebo nepriamo vykonáva túto kontrolu vplyvom na jej správu, musí považovať za zúčastneného na hospodárskej činnosti vykonávanej kontrolovaným podnikom³.**

V súlade s výkladovými stanoviskami Európskej komisie sa pod pojmom „subjekt“ chápe aj fyzická osoba a teda aj fyzická osoba, ktorá má kontrolný podiel v spoločnosti a zároveň sa priamo alebo nepriamo podieľa na riadení spoločnosti, považuje za subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť (podnik), pričom môže vytvoriť prepojenie s inými podnikmi.

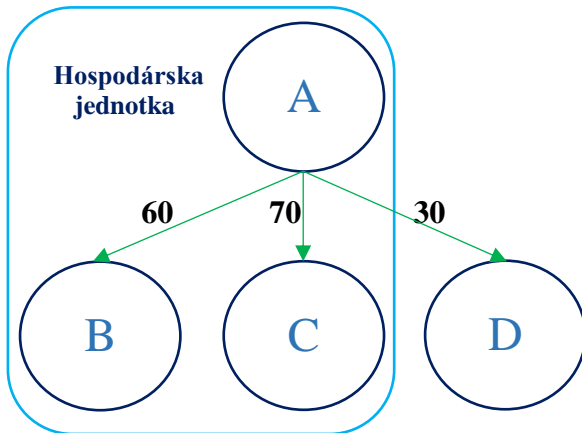
Uvedené znamená, že **ak fyzická osoba drží kontrolné podiely v niekoľkých právnych subjektoch a priamo alebo nepriamo (napr. môže vymenovať alebo odvolať orgány právneho subjektu) vykonáva kontrolu vplyvom na správu týchto právnych subjektov, potom sa tieto právne subjekty spolu s dotknutou fyzickou osobou považujú za jednu hospodársku jednotku.**

³ V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že jednoduchá držba podielov, aj kontrolných, nepostačuje na charakterizovanie hospodárskej činnosti subjektu, ktorý drží tieto podiely, pretože umožňuje len výkon práv spojených s postavením akcionára alebo spoločníka, ako aj prípadne prijímanie dividend, obyčajných plodov vlastníctva majetku (Rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 111).

PRÍKLADY

Príklad 1

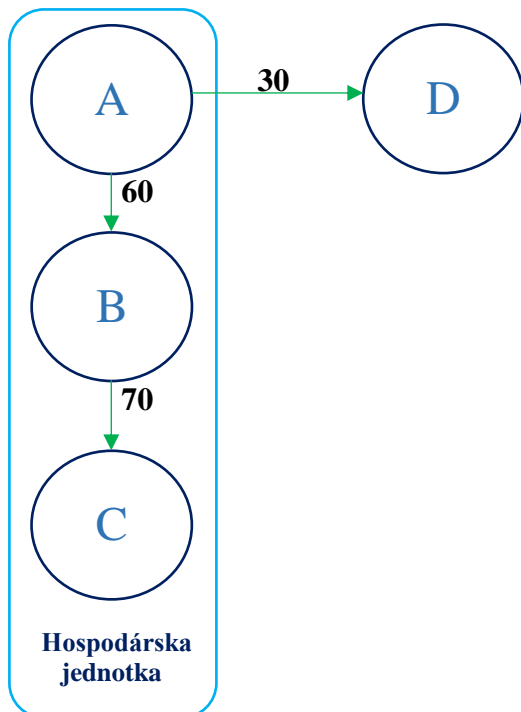
Spoločnosť A vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B, 70 % majetkový podiel v spoločnosti C a 30 % majetkový podiel v spoločnosti D.

Spoločnosti A, B a C potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre všetky tieto spoločnosti, t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnostiam sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou.

Príklad 2

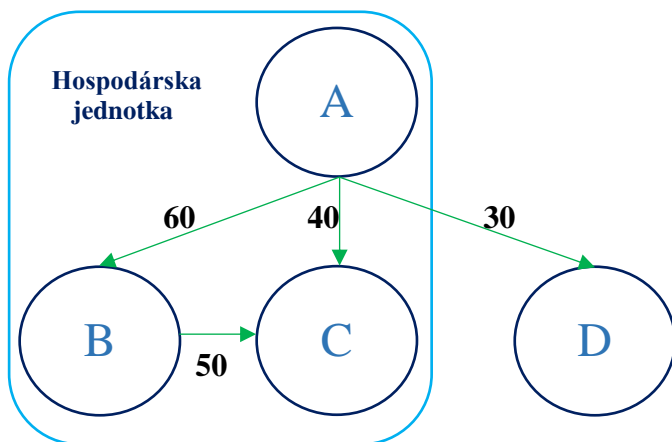
Spoločnosť A vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B a 30 % majetkový podiel v spoločnosti D. Spoločnosť B vlastní 70 % majetkový podiel v spoločnosti C.

Spoločnosti A, B a C potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre všetky tieto spoločnosti, t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnostiam sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou.

Príklad 3

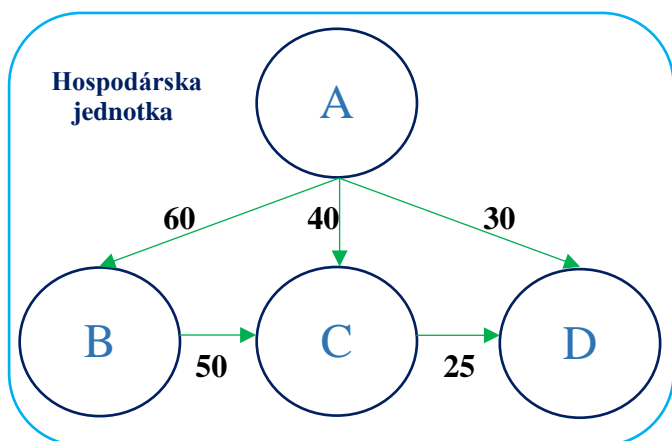
Spoločnosť A vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B, 40 % majetkový podiel v spoločnosti C a 30 % majetkový podiel v spoločnosti D. Právny subjekt B vlastní 50 % majetkový podiel v spoločnosti C.

Spoločnosti A, B a C potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre všetky tieto spoločnosti, t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnosťami sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou.

Príklad 4

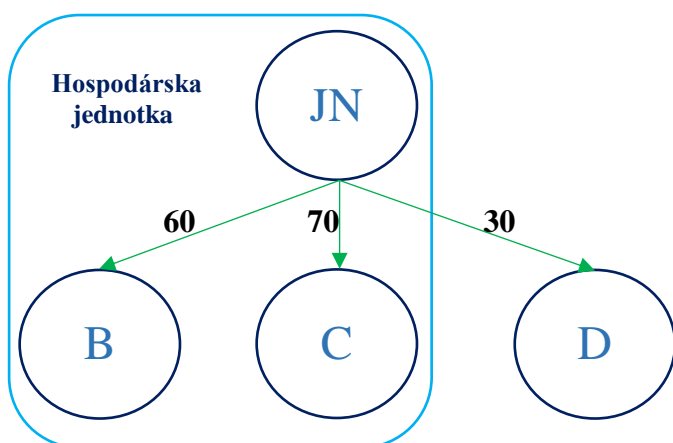
Spoločnosť A vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B, 40 % majetkový podiel v spoločnosti C a 30 % majetkový podiel v spoločnosti D. Právny subjekt B vlastní 50 % majetkový podiel v spoločnosti C. Právny subjekt C vlastní 25 % majetkový podiel v spoločnosti D.

Spoločnosti A, B, C a D potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre všetky tieto spoločnosti t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnosťami sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou.

Príklad 5

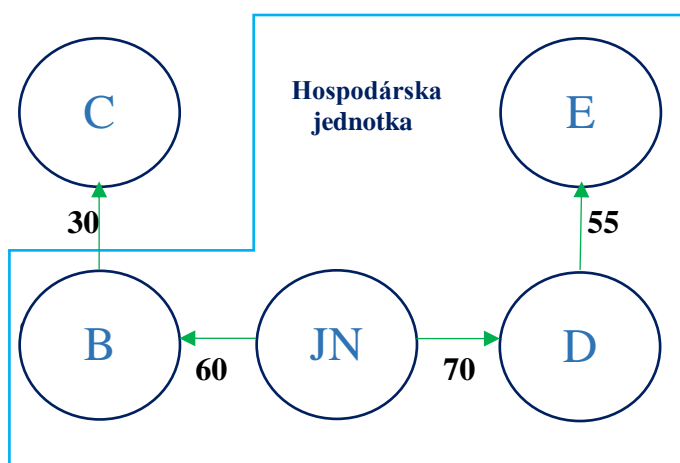
Fyzická osoba Jozef Novák vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B, 70 % majetkový podiel v spoločnosti C a 30 % majetkový podiel v spoločnosti D. Príklad je identický s príkladom 1, rozdiel je v tom, že namiesto spoločnosti A je vlastníkom majetkových podielom fyzická osoba – Jozef Novák. Jozef Novák, ako väčšinový vlastníak spoločností, má právo vymenovať a odvolať orgány právnych subjektov B a C. Podľa časti Fyzická osoba ako podnik potom platí, že aj Jozef Novák je na účely pravidiel štátnej pomoci považovaný za podnik. Výsledok posúdenia je potom totožný s výsledkom príkladu 1.

Jozef Novák a spoločnosti B a C potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre oba tieto právne subjekty, t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnosťami sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou. Ak by pomoc bolo možné poskytnúť aj Jozefovi Novákovi, potom by sa aj táto pomoc sčítala do jednej sumy so spoločnosťami B a C a nemohla by prekročiť limit stanovený výzvou.

Príklad 6

Fyzická osoba Jozef Novák vlastní 60 % majetkový podiel v spoločnosti B a 70 % majetkový podiel v spoločnosti D. Spoločnosť B vlastní 30 % majetkový podiel v spoločnosti C. Spoločnosť D vlastní 55 % majetkový podiel v spoločnosti E.

Jozef Novák a právne subjekty B, D a E potom tvoria hospodársku jednotku a limit stanovený výzvou je kumulatívny pre všetky tieto spoločnosti t.j. pomoc poskytnutá týmto spoločnosťami sa sčítava do jednej sumy, ktorá nesmie prekročiť limit stanovený výzvou. Ak by pomoc bolo možné poskytnúť aj Jozefovi Novákovi, potom by sa aj táto pomoc sčítala do jednej sumy so spoločnosťami B, D a E a nemohla by prekročiť limit stanovený výzvou.